

Projekts «LIFE Ekosistēmu pakalpojumi»

Galvenie rezultāti

Inga Hoņavko

Projekta *LIFE Ekosistēmu pakalpojumi*
vadītāja

Rīga, LU Dabas māja, 15.01.2020.

Projekta mērķis un galvenie fakti

Veicināt ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma izmantošanu teritoriju un dabas aizsardzības plānošanā Latvijā

Projektu īsteno: Dabas aizsardzības pārvalde,
Biedrība „Baltijas krasti” un Saulkrastu novada pašvaldība

Dabas aizsardzības
pārvalde

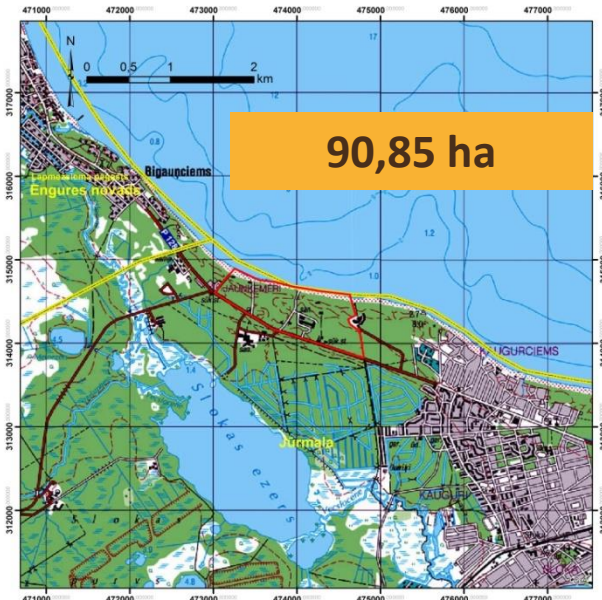

Projekta norises laiks:
01.06.2014 - 31.03.2020

Projekta teritorijas Latvijas piekrastē – Jaunķemeros un Saulkrastos

Jaunķemeri pilotteritorija

© Dabas aizsardzības pārvalde
© Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra

Apzīmējumi

- Pilotteritorija
- Novadu un valsts nozīmes pilsētu robežas
- Pagastu un pilsētu robežas

Saulkrasti pilotteritorija

© Dabas aizsardzības pārvalde
© Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra

Apzīmējumi

- Pilotteritorija
- Novadu un valsts nozīmes pilsētu robežas
- Pagastu un pilsētu robežas

Projekta rezultāti – EP identificēšana, stāvokļa novērtēšana

Starptautiskā pieredze un prakse ekosistēmu pakalpojumu noteikšanai un novērtēšanai pielāgota Latvijas situācijai:

I - izstrādāta metodika un indikatori ekosistēmu pakalpojumu biofizikālajai novērtēšanai un kartēšanai; **veikta novērtēšana un kartēšana**

Klase	Indikators	Smiltaina Pludmale			Meži	
		Kāpas		Mežainās piejūras kāpas		
		Embrionālās kāpas	Priekškāpas	vidēja vecuma un briesnāudze	pieaugušas un pāraugušas audzes	
Savvaļas augi, sēnes, aļģes un to produkti	Meža ogu raža	0	0	0	1	3
Savvaļas zivis (upes)	Nēģu murdu skaits	0	0	0	0	0
Šķiedras un citi materiāli no augiem, aļģēm un dzīvniekiem tiešai izmantošanai vai pārstrādei	Potenciāli iegūstamais kokneses koksnes kāpas apjoms	0	0	0	1	2
Šķiedras un citi materiāli no augiem, aļģēm un dzīvniekiem tiešai izmantošanai vai pārstrādei	Ārstniecības augi	0	0	0	1	1
Augu valsts izcelsmes resursi	Potenciāli iegūstamā kokneses biomasas enerģētiskās vajadzībām	0	0	0	1	1
Piesastes un uzkrāšanas procesi ekosistēmās	Augšanas spēja barības vielu piesaistē un uzkrāšanā	1	1	1	2	2
Piesārņojuma atšķaidīšana saikņos ekosistēmā	Piesārņojuma atšķaidīšanas spēja upē	0	0	0	0	0
Trokšņu mazināšana	Audzies biežība	0	0	0	4	3
Erozijas kontrole: veģetācijas segums, kas aizsargā sauszenes ekosistēmas	Saņēļu apjoms mūsdienējo okeānu akumulācijas reģionā	0	1	2	0	0
Bufertfunkcija un masu plūsmas vājināšana	Saņēļu apjoms	4	0	0	0	0

Projekta rezultāti – EP ekonomiskā novērtēšana

Starptautiskā pieredze un prakse ekosistēmu pakalpojumu noteikšanai un novērtēšanai pielāgota Latvijas situācijai:

II - izstrādāta metodika ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskajai novērtēšanai; **veikta novērtēšana**

	EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU DATU IZVADES TABULA				1. un 3. scenāriji								1. un 3. scenāriji							
	IZVĒLTIES SCENĀRIJUS				Atslēdzīmie scenāriji															
	2: Plānotā attīstība				Indikatora nosaukums:				Indikatora numurs:											
					Atslēdzīms	Atslēdzīms 1-3	Atslēdzīms 1-3	Atslēdzīms 1-3	A5	A6	A7	A8	B1	B2, B3	B4	B5	B6	B7	B8	
Geotēriskās vienības gaisa cietuma veids																				
10	Podzāle	1	16.40		16.40								1.0							
11	Embrionālās kāpas	1	0.85	2.00	0.85								1.0							
12	Pretdzīvnieki	1	3.39		3.39								1.0							
13	Atūpe	1	3.71	3.00	3.71								2							
14	Pētēnāpe	1	3.71	3.00	3.71								4							
15	Upes vai tā pasma nosaukumu zonu teritorijā - 3	0	0.00		0.00								0							
16	Mēlītes piņģu kāpas un iedzīvotāju vidējā vecuma un briedesaudes	1	11.00		11.00	562	0.00	2.05	5%	0.00			1.0	0.70				2	1	3
17	Vēl vai dabiski briedē mēlītes piņģu kāpas un iedzīvotāju vidējā vecuma un briedesaudes	1	12.43		12.43	111	0.00	2.05	5%	0.00			1.0	0.80				2	2	3
18	Mēlītes piņģu kāpas un iedzīvotāju vidējā vecuma un briedesaudes	1	13.39		13.39	562	52.20	1.68	5%	18.30			1.5	0.70				2	1	2
19	Mēlītes piņģu kāpas un iedzīvotāju vidējā vecuma un briedesaudes	1	22.85	3.00	22.85	111	48.20	1.69	5%	16.90			1.5	0.80				2	2	3
20	Podzāle	1	2.35		2.35								1.0							
21	Mezotņu drošsirdīga apbūvēta teritorija	1	14.61	45.00	29.61															3
22	Sauktoņu drošsirdīga apbūvēta teritorija	1	0.73	4.00	0.73															3
23	Puķu kāpas apbūvēta teritorija	1	2.85	4.00	2.85															3
24	Prasģu kāpas un iedzīvotāju vidējā vecuma un briedesaudes	1	7.43	14.00	7.43															3

22 ekosistēmu pakalpojumi identificēti, izstrādāti indikatori un veikts novērtējums:

- ✓ 4 apgādes
- ✓ 13 regulācijas un atbalsta
- ✓ 5 kultūras

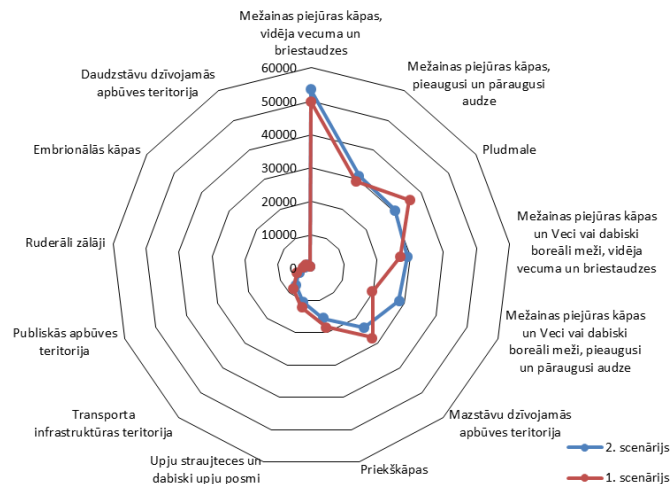
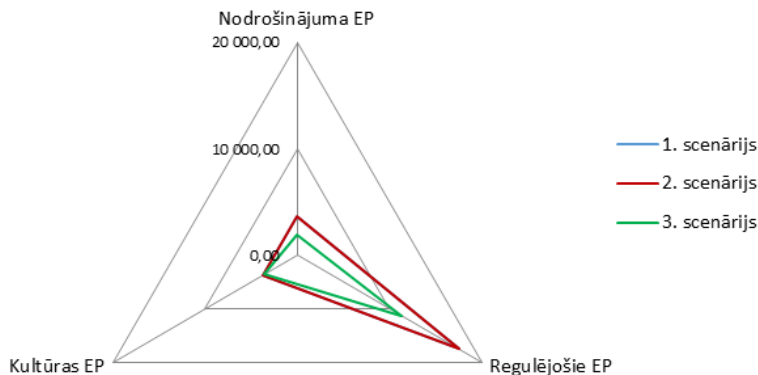

Projekta rezultāti – attīstības scenāriji

Analizējot pilotteritoriju attīstības ieceres, izmantota ekosistēmu pakalpojumu pieeja:

Izstrādāta metodika ekosistēmu pakalpojumu pieejas izmantošanai teritoriju attīstības scenāriju izvērtēšanai; **veikts novērtējums attīstības scenāriju ietekmei uz ekosistēmu pakalpojumu vērtību izmaiņām**

Ekosistēmu pakalpojumu scenāriju salīdzinājums

Projekta rezultāti – dabas dizaina parks Saulkrastos

Realizēts ilgtspējīgākais attīstības scenārijs daļā Saulkrastu pilsētas – izveidots dabas dizaina parks «Baltā kāpa – Saulkrasti»

Izglītojoši, ilgtspējīgi un funkcionāli vides dizaina objekti, informācijas stendi un citi elementi apmeklētāju plūsmas regulēšanai un apmeklētāju izglītošanai

Projekta rezultāti – rekomendācijas Saulkrastu novadam

Ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma rezultāti izmantoti, aktualizējot plānošanas dokumentus:

I - izstrādātas rekomendācijas un aktualizēta Saulkrastu novada attīstības programma 2014.-2020. gadam. Projekta rezultāti tiks izmantoti arī nākamajā plānošanas periodā.

Saulkrastu novada dome

Reģ. Nr. 90000068680, Raiņa ielā 8, Saulkrastos, Saulkrastu novadā, LV-2160
tālrunis 67951250, fakss 67951150, e-pasts: pasts@saulkraستي.lv

DOMES SEDES LĒMUMS Saulkrastos

27.11.2019.

Nr.1490
(Prot.Nr.30/2019§12)

Par Saulkrastu novada attīstības programmas 2014.-2020. gadam grozījumu gala redakcijas apstiprināšanu

Izskatot Saulkrastu novada domes Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājas M.Petruševicas 07.11.2019. iesniegumu "Par attīstības programmas 2014.-2020. gadam grozījumu gala redakcijas apstiprināšanu" un lai iekļautu LIFE+ programmas "Vides politika un pārvaldība" projekta LIFE13 ENV/LV/000839 "Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā" ietvaros izstrādātās iniciatīvas un ierosinājumus attīstības programmas grozījumos,

Apgādes pakalpojumi mežu teritorijā – papildus pievienotā vērtība, izmantojot kultūras pakalpojumus

Ekosistēmu kultūras pakalpojumi, respektējot vides kapacitāti – iespēja novada ekonomiskajai attīstībai

Ekosistēmu regulācijas pakalpojumi mežu, kāpu teritorijās – pamats sabiedrības drošībai un kultūras pakalpojumu izmantošanai

Projekta rezultāti – rekomendācijas dabas aizsardzības plāniem

Ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma rezultāti izmantoti, aktualizējot plānošanas dokumentus:

Dabas parka “Piejūra”
DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Dabas parks atrodas
Rīgas pilsētā, Camikavas novadā un Saulkrastu novadā

Plāns izstrādāts laika posmam no 2020. līdz 2031. gadam

Izstrādātājs: Latvijas Dabas fonds
Projekta vadītāja: Ilze Priedniece
Rīga, 2019

II - izstrādātas rekomendācijas un aktualizēts dabas aizsardzības plāns *Natura 2000* teritorijai – dabas parkam «Piejūra»

Ekosistēmu pakalpojumu pieejas izmantošana dabas aizsardzības plānu izstrādē ir pieeja, kas piedāvā veidu kā īstenot prasības pēc īpaši aizsargājamās teritorijas izvērtējuma ne vien no dabas aizsardzības, bet arī sabiedrības interešu viedokļa.

Dabas plānā ietverts dažādu pasākumu komplekss, tādējādi plānojot nepieciešamos cilvēku darbības ieguldījumus ekosistēmā.

Projekta rezultāti – rekomendācijas

Izstrādātas rekomendācijas telpiskās plānošanas procesos Latvijā iesaistītajiem:

I – rekomendācijas izdotas drukātā formātā

II – rekomendācijas WEB rīka formātā

REKOMENDĀCIJAS TEORIJA PIEHĒRI UN PRAKSES VIDEO PAMĀCĪBA KONTAKTI

Rīkkopa ekosistēmu pakalpojumu pieejas izmantošanai plānošanā

Rīkkopā ietvertas LIFE EcosystemServices projekta REKOMENDĀCIJAS EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU PIEEJAS INTEGRĒŠANAI TERITORIJU PLĀNOŠANĀ un dod iespēju veikt arī praktisku ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanu – nodrošinājuma un ekonomisko novērtēšanu, ekosistēmu pakalpojumu vērtību izmaiņu novērtēšanu dažādiem teritoriju attīstības scenārijiem.

VIDEO PAMĀCĪBA
Noskaties video kā ievieš Rīkkopu un ko tā ievie.

TEORIJA
Iepazīties ar ekosistēmu pakalpojumu pieejas mērķi un ekoloģisko attiecinātību, saistīti ar tiesisko regulējumu un telpiskās plānošanas procesu, lietotajam terminiem. Padziļināt izpratni un varīgā tvērumā rekomendāciju redakciju ikgadēdēs.

PIEHĒRI UN PRAKSES
Uzzini par Latvijas un citu valstu pieredzi, izmantojot ekosistēmu pakalpojumu pieeju teritoriju plānošanā.

REKOMENDĀCIJAS

Projekta rezultāti - publicitāte

Sabiedrības iesaiste – informatīvie un izglītojošies materiāli un pasākumi:

Išlīma "Ekosistēmu pakalpojumi"
2,446 viedokļi · Okt 2, 2015

I – sasniegtā auditorija – informatīvie materiāli un resursi, ieskaitot sociālos tīklus ~ 430 000

II – sasniegtā auditorija – projekta pasākumi ~ 1 500 dalībnieku

Paldies par uzmanību!

<http://ekosistemas.daba.gov.lv>

[Twitter.com/EkosistemasLv](https://twitter.com/EkosistemasLv)

[Facebook.com/ekosistēmas](https://facebook.com/ekosistemas)

Projekta mājas lapa – LV

WEB page – ENG

